

NEDELJA, 3. JUN 2001.

1. Proslavljeni su Duhovi, pedesti dan posle Uskrsa. U Beogradu je u službu služio Njegova Svetost Patrijarh srpski Pavle. Posle pola godine malog rata na jugu Srbije, prvi put je vladika vranjski Pahomije održao službu u crkvi u Velikom Trnovcu, jednom od nekadašnjih najjačih uporišta šiptarskih terorista.
2. U Palati Federacije u Beogradu sastali su se predstavnici vladajuće koalicije u Srbiji (DOS) i Socijalističke narodne partije (SNP) Crne Gore, inače koalicioni partneri na saveznom nivou, kako bi se dogovorili oko usvajanja saveznog zakona o saradnji SRJ sa Tribunalom u Hagu. Do sada je SNP ponavljao svoj stav da neće glasati za predloženi zakon u kome postoji odrednica o izručenju građana SRJ tom sudu, bez obzira što je pre takve odluke predviđena obimna procedura pred domaćim sudovima. Donošenje ovog zakona je važno jer Zapad (pre svega Amerika) saradnjom sa Hagom uslovljavaju održavanje donatorske konferencije za SRJ koja treba da pokrene posustalu privredu, kao i zbog očuvanja Savezne vlade, jer bi u slučaju njenog raspada u pitanje bila dovedena i sama savezna država. Na današnjem skupu SNP je ostao pri svom stavu. Razgovori će biti nastavljani, a pregovore sa SNP-om će najverovatnije lično preuzeti predsednik SRJ Vojislav Koštunica. Inače, iz SNP-a najavljuju i da su spremni da podrže manjinsku vladu DOS-a. Šef diplomatije SRJ Goran Svilanović smatra da će ovakvim ishodom pregovora biti "zadovoljni samo Milo Đukanović i Karla del Ponte", potpredsednik Savezne vlade Miroljub Labus prethodno, a neki smatraju i da je to što radi SNP ucena jer znaju da DOS ne može da očuva SRJ sa Milom Đukanovićem nego samo sa njima. Srpski ministar pravde Vladan Batić dodaje i da "Srbija ne sme biti talac Crne Gore i da je vreme da se građani Srbije izjasne da li žele nazor da žive u zajedničkoj državi".
3. Praznik Duhovi je određen za novi Dan policije, a u Brankovini je održan pomen prvom srpskom ministru policije Jakovu Nenadoviću. Naime, na Duhove je pre 139 godina srpska žandarmerija odbranila Beograd kod Čukur česme. Od danas srpski policajci imaju i nove ambleme i uniforme (na amblemu je vraćen krst sa četiri očila). Inače, iz policije su najavili da će na ulice gradova u Srbiji biti vraćeni pozornici, policajci koji

neprestano vode računa o bezbednosti određenog dela grada i koji se poznaju sa svim lokalnim stanovnicima.

4. Srpski ministar pravde Vladan Batić poslao je pismo glavnom tužiocu Tribunala u Hagu Karli del Ponte u kojem između ostalog kaže da Tribunal traži izručenje Miloševića, dok za to vreme Agim Čeku i Hašim Tači, vođe terorističke "oslobodilačke vojske Kosova", kao partneri učestvuju na konferencijama NATO-a i OEBS-a. Batić je tražio da se podignu optužnice protiv Šiptara i Hrvata za zločine nad Srbima i kritikuje Tribunal što ni posle 6 godina navodno nema dovoljno dokaza protiv Hrvata koji su spovedali akcije "Bljesak" i "Oluja" u kojima je pala Republika Srpska Krajina i ubijene hiljade srpskih civila. Sutradan je stigao odgovor portparola tužilaštva Haškog Tribunala Florans Artman da taj sud "ne podiže optužnice po narudžbini".

PONEDELJAK, 4. JUN 2001.

5. U Beogradu su se sastali predsednik SRJ Vojislav Koštunica i specijalni izaslanik generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija (UN) za Balkan Eduard Kukan. Kukan se složio sa ocenom Savezne vlade da se problem nepristajanja SRJ na "privremeni ustavni okvir Kosmeta" koji je nedavno potpisao šef UNMIK-a Hans Hakerup i kojim se diskriminišu Srbi u toj pokrajini, reši u okviru Saveta bezbednosti UN.
6. Šef misije OEBS-a na Kosmetu Dan Everts najavio je da će u budućem kosmetskom parlamentu (koji će biti formiran posle izbora planiranih za kraj 2001. godine, na kojima Srbi verovatno neće učestvovati) biti 120 mesta, od kojih će 20 biti rezervisano za "manjine", a od toga samo 10 za Srbe.
7. Jugoslovenski i makedonski ministri odbrane Slobodan Krapović i Vladan Bučkovski potpisali su u Skoplju protokol o vojnoj saradnji dve zemlje u obezbeđenju zajedničke granice i razmeni informacija. Oni su takođe ugovorili da Makedonija kupi izvesne količine defanzivnog oružja od SRJ.
8. Bivšem direktoru državne Radio-televizije Srbije (RTS) ponovo je određen pritvor. On je bio uhapšen pod optužbom da je znao da će zgrada RTS-a biti bombardovana tokom NATO agresije i da je zbog njegovog neobaveštavanja poginulo

16 radnika televizije. Posle toga je bio oslobođen na dan opela žrtvama što je izazvalo zgražavanje javnosti i rođaka poginulih.

9. 18 lica, uglavnom Srba, zatočenih u zatvoru u Osijeku (Hrvatska) započelo je štrajk glađu zbog, kako kažu, montiranih sudskih procesa u kojima se osuđuju zbog navodnih ratnih zločina. Proces zastrašivanja povratnika se nastavlja objavljivanjem optužnica protiv čak 3.000 Srba.
10. Ovog junskog dana na Kopaoniku je pao sneg i temperatura se spustila na minus 1 stepen Celzijusa. Tako su turisti koji su došli na ovu planinu zamenili letovanje zimovanjem.

UTORAK, 5. JUN 2001.

11. Predsednik SRJ Vojislav Koštunica sastao se u Beogradu sa šefom danske diplomatije Mogensom Luketoftom. Tom prilikom Koštunica je izneo ideju o trojnom dogovoru SRJ, Bosne i Hrvatske o povratku izbeglica svojim kućama.
12. Predsednik SRJ Vojislav Koštunica razgovarao je u Beogradu sa visokim komesarom Ujedinjenih nacija (UN) za izbeglice Rudom Lubersom. Sutradan je sa Lubersom razgovarao i premijer Srbije Zoran Đinđić.
13. Premijer SRJ Zoran Žižić razgovarao je sa diplomatama arapskih zemalja u Beogradu.
14. Stanje na jugu Srbije se polako smiruje. Vojska Jugoslavije je povratila suverenitet SRJ nad tampon zonom ka Kosmetu, počela je sa radom multietnička policija sastavljena od Srba i lokalnih Šiptara, izbegli Šiptari se polako vraćaju u svoje domove u Bujanovcu i Preševu, a stanovništvo se polako "navikava na mir", posle 6 meseci pravog malog rata. Vladin pres centar u Bujanovcu biće uskoro zatvoren.

SREDA, 6. JUN 2001.

15. Šiptarski teroristi u Makedoniji ubili su u zasedi na Šar-Planini pet makedonskih vojnika, a šest ranili. Inače se ovih dana na Šar-Planini vode žestoke borbe vojske i terorista. U znak odmazde u Bitolju su za vreme policijskog časa Makedonci spalili preko 50 kuća i lokala čiji su vlasnici Šiptari, i čak i dve džamije. Prete da će doći u Skoplje i zapaliti zgrade Vlade i Parlamenta ako Vlada hitno ne reši problem sa šiptarskim teroristima.
Inače, u makedonskoj vlasti traju rasprave oko toga da li da se uvede ratno stanje. Premijer Ljubčo Georgijevski smatra da je to "jedini način da se kriza reši jer teroristi ne pokazuju ni

najmanju nameru da prekinu svoja dejstva". Tako bi se obavila opšta mobilizacija i pokrenuli svi tehnički kapaciteti države. Međutim, predsednik Boris Trajkovski i zapadne zemlje, naročito preko svog predstavnika Havijera Solane, odlučno se suprotstavljaju toj ideji. Solana smatra da bi ratno stanje "išlo na ruku ekstremistima".

16. U Beogradu su se sastali srpski i crnogorski ministri policije Dušan Mihajlović i Vukašin Maraš i dogovorili da dve policije saraduju bez obzira na status budućih odnosa dve republike.
17. UNMIK je ponovo postavio punktove za naplatu taksi i poreza u opštinama Leposavić i Zubin Potok na severnoj granici Kosmeta. Kako je bilo najavljeno iz Saveznog komiteta za Kosmet, punktovi je trebalo da budu zajednički i da budu postavljeni dublje u unutrašnjosti Kosmeta. Zbog tih punktova Srbi su mesec dana bili protestovali blokirajući puteve po Kosmetu jer su smatrali da oni daju Kosmetu obeležja državnosti, i prekinuli su proteste posle početka pregovora UNMIK-a i državnih vlasti. Punktovi su sutradan počeli sa radom, a Srbi svoje proteste obnovili ponovo blokirajući puteve severa pokrajine.
18. Za novog šefa Komisije Vlade Srbije za ispitivanje zloupotreba u privredi i finansijama u proteklih deset godina postavljen je Aleksandar Radović, dosadašnji direktor Uprave javnih prihoda. On je na tom mestu nasledio smenjenog Vuka Obradovića, koji je mesto izgubio zbog seksualnog skandala sa svojim saradnicama.

ČETVRTAK, 7. JUN 2001.

19. U Preševu, donedavnom kriznom žarištu juga Srbije, sastali su se Nebojša Čović, predsednik Državnog koordinacionog tela za jug Srbije, predstavnici OEBS-a u SRJ i gradonačelnik Preševa i lider lokalnih Šiptara Riza Halimi. Razgovarali su o nastavku rada multietničke policije koja je nedavno počela rad u tom regionu i koja treba da povрати poverenje Šiptara u srpsku državu. Čović je najavio da će specijalne jedinice vojske i policije koje su zbog krize bile stacionirane u tom regionu biti uskoro povučene. Rok za predaju oružja koje ljudi ilegalno poseduju produžen je do 15. juna, a posle toga će za one koji takvo oružje poseduju biti uvedene drastične kazne.
20. U Beogradu su boravili predstavnici kompanije Majkrosoft, na čelu sa potpredsednikom Mišelom Lakombom. Lakomb se sastao i sa predsednikom SRJ Vojislavom Koštunicom i

premijerom Srbije Zoranom Đinđićem. U tim razgovorima je dogovoreno da Majkrosoft postane jedan od zvaničnih savetnika republičke i savezne vlade u uvođenju informativnih sistema u rad tih institucija, pre svega u oblastima školstva, zdravstva, poreskog sistema i carine.

21. Srpski ministar policije Dušan Mihajlović održao je u nedelju i danas konferencije za štampu povodom vesti koja je objavljena preprošle nedelje o hladnjači sa leševima nađenoj 1999. godine ne dnu Dunava kod Kladova, koja je navodno posle tog otkrića uništena. Mihajlović je izjavio da je istraga pokazala da je vest tačna. Naime, u hladnjači su se najverovatnije nalazili leševi (oko 86) Šiptara sa Kosmeta iz okoline Peći. Zadatak da sve tragove zataška dobio je Vlajko Stojiljković, tadašnji ministar policije. Leševi su pokopani u okolini Beograda, a cela operacija pod nazivom "Dubina 2" proglašena za državnu tajnu. Mihajlović je otkrio i da je na tom mestu u okolini Beograda već počela ekshumacija i identifikacija žrtava. Haški istražitelji će se priključiti sa svojom ekipom i Tribunal je zadovoljan saradnjom u ovom slučaju. Takođe, Mihajlović dodaje da postoje još dve lokacije sa sličnim masovnim grobnicama. Potpredsednik Vlade Srbije Nebojša Čović kaže da su ti leševi u hladnjači rezultat jedne od brojnih asanacija terena (uklanjanja civilnih žrtava koje bi bile od značaja za Tribunal u Hagu) vršenih toko NATO agresije na SRJ 1999. godine, kao i da ovaj zločin nije jedini koji je vršen u ime srpskog naroda i patriotizma.
22. Narodna skupština Republike Srpske (RS) ratifikovala je sporazum o specijalnim vezama RS i SRJ. Ratifikacija sporazuma je najpre bila odbijena jer su hrvatski i muslimanski predstavnici stavili veto, ali je taj veto ubrzo poništio visoki predstavnik međunarodne zajednice za Bosnu i Hercegovinu Wolfgang Petrič. Predsednik RS Mirko Šarović zahvalio se Petriču za saradnju oko sprovođenja u delo ovog sporazuma.
23. Ratni vojni invalidi održali su protest u centru Beograda.
24. Savezni ministar telekomunikacija Boris Tadić izjavio je da u SRJ neće biti medijskih magnata, pa time ni medijskog monopola. Naime, ko poseduje štampane medije neće moći da poseduje i elektronske.

PETAK, 8. JUN 2001.

25. Predsednik SRJ Vojislav Koštunica učestvuje na skupu 14 predsednika država srednje i istočne Evrope u Verbaniji u Italiji. Skup se održava pod pokroviteljstvom italijanskog predsednika Karla Azelja Čampija. Koštunica je izjavio da primećuje kako se na Zapadu polako ruše zablude da se u sadašnjim konfliktima na Balkanu sve tiče ljudskih prava, nego da se radi o željama za nasilno menjanje granica. Tokom skupa Koštunica se sastao i sa češkim i hrvatskim predsednicima Vaclavom Havelom i Stjepanom Mesićem. U razgovoru sa Mesićem razgovaralo se kako da SRJ i Hrvatska reše problem izbeglica i nestalih osoba i konstatovali da nijedna od dve države nema teritorijalnih pretenzija prema Bosni i Hercegovini.
26. Premijer Srbije Zoran Đinđić sastao se u Beču sa austrijskim kancelarom Volfgangom Šiselom. Đinđić je prilikom posete izjavio da će "napredak u suđenju Slobodanu Miloševiću doći veoma brzo, već krajem ovog meseca". Đinđić i Šisel su se dogovorili i da jugoslovenski studenti ubuduće ne plaćaju školarinu na austrijskim univerzitetima. Đinđić je održao i jedno predavanje grupi privrednika i bankara.
27. Na Kosmetu je zabeleženo 27 slučajeva hemoralgične groznice koju prenose krpelji. Od te bolesti su 4 osobe već umrle.
28. Šiptarski teroristi u Makedoniji ("oslobodilačka narodna armija") osvojili su mesto Aračinovo, predgrađe Skoplja udaljeno samo 10 kilometara od centra grada. Mesto je inače poznato kao glavni centar za trgovinu drogom u Makedoniji. Makedonska vojska je potisnula teroriste iz nekih važnih mesta u okolini Tetova, ali su oni minirali dalekovod ka tom gradu i ostavili veći deo grada bez vode i veliki broj sela na Šar-Planini bez struje. Problem sa vodom nije rešen ni narednih dana tako da Tetovu prete zaraze, a u bolnicama moraju da odlažu operacije. Teroristi najavljuju da će proširiti dejstva na Skoplje, Gostivar i Debar.

SUBOTA, 9. JUN 2001.

29. Predsednik državnog koordinacionog tela za jug Srbije Nebojša Čović sastao se u Bujanovcu, donedavnom kriznom gradu tog dela zemlje, sa visokim komesarom Ujedinjenih nacija za izbeglice Rudom Lubersom. Čović je tom prilikom tražio da se Šiptarima koji su "došli ko zna odakle" onemoguću glasanje na izborima planiranim za kraj 2001. godine, kao i da se

izbeglim kosmetskim Srbima, ma gde se sada nalazili, glasanje omogući.

30. Koordinator pakta za stabilnost jugoistočne Evrope Bodo Hombach izjavio je da ratovanje šiptarskih terorista na Balkanu dobrim delom finansiraju kosmetski Šiptari koji žive u Nemačkoj, plaćajući neku vrstu "ratnog poreza". U Nemačkoj inače živi oko 400.000 Šiptara, od kojih je velika većina sa Kosmeta, a Savezni ured za borbu protiv kriminala procenio je da oni šalju na Kosmet milijardu maraka godišnje, što od pomenutog poreza, što od trgovine drogom i belim robljem, prostitucije i organizovanih pljački.

NEDELJA, 10. JUN 2001.

31. Na današnji dan pre dve godine završena je NATO agresija na SRJ i počelo je povlačenje Vojske Jugoslavije (VJ) sa Kosmeta, po sporazumu koji su predstavnici VJ i NATO-a potpisali su u Kumanovu. Tokom NATO agresije poginulo je između 1.200 i 2.500 (veoma nepouzdana podaci) građana, vojnika i policajaca. Tačan broj do danas nije objavljen.
32. Jugoslovenska teniserka Jelena Dokić u paru sa Špankinjom Končitom Martinez osvojila je drugo mesto na gren-slem turniru Rolan Garos u Parizu.

priredio: Nikola Lečić